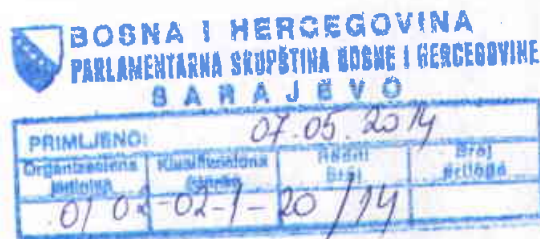

Broj: 05-50-1-729/14
Sarajevo, 6.5.2014. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 89. sjednici održanoj 4.4.2014. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i njegovu elektroničku verziju.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na _____ sjednici Predstavničkog doma održanoj _____ 2014. godine i na sjednici Doma naroda održanoj _____ 2014. godine, usvojila je

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O OMBUDSMENU ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 32/00, 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06) iza člana 4. dodaju se novi članovi 4.a, 4.b i 4.c koji glase:

Član 4.a

1. Poslove nacionalnog preventivnog mehanizma obavljat će poseban Odjel za prevenciju i zaštitu od torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Odjel NPM) koji se uspostavlja u okviru Institucije, najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
2. Odjel NPM, u skladu s Opcionim protokolom uz UN Konvenciju protiv torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka („Službeni glasnik BiH- Međunarodni ugovori“, broj 8/08), obavlja sljedeće poslove:
 - a) najavljene i nenajavljene posjete, u bilo koje vrijeme, svim ustanovama, njihovim instalacijama i objektima u cilju provjere tretmana osoba lišenih slobode;
 - b) obavljanje razgovora s osobama lišenim slobode bez prisustva svjedoka, bilo osobno ili s prevodiocem ukoliko je potrebno, kao i s bilo kojom drugom osobom za koju smatra da može pružiti značajne informacije;
 - c) neograničen pristup svim informacijama, bez obzira na stepen povjerljivosti, u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH („Službeni glasnik BiH“, br.28/00);
 - d) podnošenje prijedloga i davanje mišljenja u vezi s važećim ili predloženim zakonima;
 - e) ostvarivanje kontakata, dostavljanje podataka i održavanje sastanaka s UN Potkomitetom za prevenciju torture;
 - f) upućivanje preporuka nadležnim organima u cilju poboljšanja tretmana i položaja osoba lišenih slobode i prevencije torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka;

- g) sačinjavanje izvještaja s preporukama o obavljenoj posjeti ustanovi gdje su smještene osobe lišene slobode i dostavljanje izvještaja ustanovi u kojoj je posjeta obavljena i nadležnom ministarstvu radi izjašnjenja i prikupljanja dodatnih informacija.
3. Poslove iz tačke 2. ovog člana Odjel NPM obavlja u saradnji s udruženjima za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite ljudskih prava, predstavnicima akademske zajednice i stručnjacima s potrebnim znanjima iz oblasti prevencije i zaštite od torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka.
4. Odjel NPM podnosi godišnji izvještaj o radu kao i periodične i specijalne tematske izvještaje o stanju ljudskih prava u ustanovama gdje su smještene osobe lišene slobode Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.
5. Odjelom NPM-a rukovodi pomoćnik ombudsmena.

Član 4.b

Za obavljanje poslova NPM-a osiguravaju se sredstva u budžetu institucija BiH na posebnoj stavci u okviru budžeta Institucije.

Član 4.c

Ostala pitanja kojima se reguliše organizacija poslova i rad Odjela NPM-a, kriteriji za članstvo, osiguranje funkcionalne i finansijske neovisnosti, stručna znanja i sposobnosti članstva i druga pitanja važna za rad Odjela NPM-a, regulisat će se podzakonskim aktima Institucije.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH.

PS BiH, broj: /14
Sarajevo, _____

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

**OBRAZLOŽENJE NACRTA
ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O OMBUDSMENU ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I
HERCEGOVINE**

I. USTAVNOPRAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, na osnovu kojeg Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine „donosi zakone radi provođenja odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili radi obavljanja nadležnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prema ovom Ustavu.“

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Bosna i Hercegovina je potpisnica mnogih međunarodnih dokumenata za zaštitu ljudskih prava, između ostalih i UN Konvencije protiv torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka (u daljem tekstu: UN Konvencija protiv torture) i Opcionog protokola uz UN Konvenciju protiv torture kojeg je Bosna i Hercegovina ratifikovala 24. 10. 2008. godine.

Opcioni protokol uz UN Konvenciju protiv torture (OPCAT) uspostavlja sistem redovnih posjeta pritvorskim mjestima od strane neovisnih stručnih tijela, u cilju sprečavanja torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka. Ovaj novi dvostruki pristup kombinuje novo međunarodno tijelo (UN Potkomitet za prevenciju torture), s obavezom svake države članice da uspostavi svoj nacionalni preventivni mehanizam za prevenciju torture (NPM).

NPM je nacionalno tijelo koje ima zadatak da štiti ljudska prava osoba lišenih slobode, odnosno preventivno djeluje u cilju zaštite od torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka. Ovu svoju ulogu ostvaruje kroz sistem redovnih i *ad hoc* posjeta, te sačinjavanjem izvještaja i davanjem preporuka ustanovi i nadležnom ministarstvu na koje se odnosi.

Za uspostavu i rad NPM-a u Bosni i Hercegovini potrebno je donijeti odgovarajući zakonski okvir, cijeneći u prvom redu obaveze koje proizilaze iz navedenog međunarodnog dokumenta i specifičnost materije koja je regulisana Opcionim protokolom uz UN Konvenciju protiv torture.

Na osnovu zaključka Vijeća ministara BiH sa 5. sjednice održane 18. 4. 2012. godine NPM, u skladu s Pariškim principima, treba uspostaviti kao zaseban odjel pri Instituciji ombudsmena za ljudska prava BiH, s odvojenim budžetom i potrebnim osobljem, s obzirom da je Institucija ombudsmena za ljudska prava u BiH u potpunosti neovisna.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Članom 1. stav 1. Zakona o dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine vrše se dopune Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH, na način da se iza člana 4. dodaju novi članovi 4.a, 4.b i 4c.

Članom 4.a stav 1. Zakona utvrđeno je da poslove NPM-a obavlja poseban Odjel u okviru Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Članom 4.a stav 2. Odjel NPM, u skladu s Opcionim protokolom uz UN Konvenciju protiv torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, obavlja poslove navedene u tačkama a), b), c), d), e) i f) ovih dopuna Zakona o dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava.

Članom 4.a stav 3. navedeno je da Odjel NPM obavlja poslove u saradnji s udruženjima za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite ljudskih prava, predstavnicima akademske zajednice i stručnjacima s potrebnim znanjima iz oblasti prevencije i zaštite od torture i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka.

Članom 4.a stav 4. utvrđena je obaveza Odjela NPM-a da podnosi godišnji izvještaj o radu kao i periodične i specijalne tematske izvještaje o stanju ljudskih prava Parlamentarnoj skupštini BiH, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Parlamentu Federacije BiH.

Članom 4.a stav 5. navedeno je da Odjelom NPM-a rukovodi pomoćnik ombudsmena za ljudska prava BiH.

Članom 4.b stav 1. za obavljanje poslova NPM-a osiguravaju se sredstva u budžetu institucija BiH na posebnoj stavci u okviru budžeta Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH.

Članom 4.c stav 1. utvrđeno je da se sva ostala pitanja kojima se reguliše organizacija poslova i rad Odjela NPM-a, kriteriji za članstvo, osiguranje funkcionalne i finansijske neovisnosti, stručna znanja i sposobnosti članstva i druga pitanja važna za rad Odjela NPM-a, regulišu podzakonskim aktima Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za svaku budžetsku godinu Odjel NPM-a pri Instituciji ombudsmena za ljudska prava planira finansijska sredstva u budžetu institucija BiH na posebnoj stavci u okviru budžeta Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH (visina planiranih finansijskih sredstava Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH u budžetu institucija BiH za tekuću godinu zavisi od broja angažovanog osoblja i planiranih posjeta mjestima gdje su osobe lišene slobode).

Za 2014. godinu Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH iskazala je finansijska sredstva za izvršenje programskih zadataka NPM-a u skladu s podacima iz tabele, kako slijedi:

Program 4: Uspostava mehanizama za prevenciju torture NPM		Izvršenje	Budžet	Zahtjev	
		2012.	2013.	2014.	
		KM 0	KM 0	KM 378.458,00	
611000	Bruto plate i naknade			KM 116.555,00	
612000	Naknade troškova zaposlenih			KM 22.945,00	
613000	Izdaci za materijal i usluge			KM 138.958,00	
614000	Tekući grantovi				
616000	Izdaci za inozemne kamate				
686000	Obaveza po pravosnažnim sudskim presudama				
821000	Kapitalna ulaganja			KM 100.000,00	
Broj zaposlenih na programu				4	
Operativni ciljevi		Preventivno djelovanje u svim institucijama gdje se nalaze osobe lišene slobode, odnosno u pritvoru/zatvoru			
Rukovodilac programa		Ombudsmeni za ljudska prava BiH			
Pravno uporište		Zaključak Vijeća ministara BiH, zatim Zakon o NPM-u (prošao javnu raspravu, očekuje se usvajanje početkom godine)			
Predložene aktivnosti		Obilazak zatvora, policijskih stanica, razgovor s pritvorenim osobama, itd.			
MJERE PROGRAMA 4	UČINKA	Mjere učinka	Ostvareno	Očekivani rezultati	
			2012.	2013.	2014.
Izlazni (izravni) rezultati (proizvodi i usluge iz provođenja programa)		Prevenција-posjeta zatvorima, policijskim stanicama gdje borave zatvorenici			90
Krajnji rezultati (utjecaj proizvoda i pruženih usluga na ciljnu grupu)		Izrada izvještaja - preporuka			200
		Troškovi po izradi izvještaja-preporuka			KM 1.703,00
Efikasnost (trošak po jedinici izlaznog rezultata)		Troškovi posjeta			KM 420,00